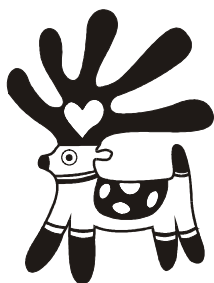

NUMER 3 (10)
SIERPIEŃ
2003

Muzeum Kultury Ludowej
Towarzystwo "Ojcowizna"

POD JEŁONKIEM

WYDANIE A

WĘGORZEWO

ROK III

Jarmark czas zacząć

Zgodnie z tradycją – w pierwszą sobotę sierpnia rozpoczyna się dwudniowy Międzynarodowy Jarmark Folkloru. W tym roku będzie to już 26 edycja.

Patronat nad węgorzewskim Jarmarkiem zgodzili się objąć Marszałek Senatu RP Longin Pastusiak, Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego Andrzej Ryński oraz Wojewoda Warmińsko – Mazurski Stanisław Szatkowski. Jednocześnie udało się pozyskać znaczne grono sponsorów, którym troska o ratowanie wielokulturowego dziedzictwa etnograficznego nie jest obojętna. Dzięki wsparciu finansowemu Senatu RP, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Urzędu Miejskiego w Węgorzewie, Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie oraz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Giżycku – Zakładowi w Węgorzewie nad Węgorapą będą mogli chwalić się swoim dorobkiem kulturowym gościom z całej Polski, a także zza granicy – Białorusi, Czech, Litwy, Ukrainy i Rosji, wśród których będzie wielu przedstawicieli Polonii. Najlepsi z woj. warmińsko – mazurskiego dostaną „przepustki” na Festiwal do Kazimierza Dolnego.

Organizatorzy tegorocznego Jarmarku – Muzeum Kultury Ludowej, Towarzystwo „Ojcowizna”, Stowarzyszenie Twórców Ludowych oraz Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” mają nadzieję, że ta jedna z największych imprez folklorystycznych w regionie przyniesie wszystkim uczestnikom i widzom jak najwięcej korzyści i radości.

Co nowego?

„Park Etnograficzny nad Węgorapą” to teraz wielki plac budowy.
Fot. Jan Racis

Rok 2003 jest dla węgorzewskiego Muzeum Kultury Ludowej wyjątkowy. „Z kopyta” ruszyła realizacja programu budowy kompleksu pracowni rękodzielniczych, który wchodzi w skład kontraktu dla rozwoju regionalnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego. W ostatnich dniach lipca oddano do użytku pierwszy obiekt – nowoczesną, przystosowaną dla niepełnosprawnych pracownię ceramiczną. Z ziemi „wyrósł” już fundamenty chałupy z Woźnic i drugiej chałupy z Krzyżewa.

Jak to bywa sukcesy nie przychodzą same, a droga do nich do najprostszych nie należy. Muzeum boryka się z kłopotami finansowymi i personalnymi, które jednak przy dobrej woli wielu ludzi z pewnością uda się rozwiązać. Miejmy nadzieję, że w przyszłym roku węgorzewski „Park Etnograficzny nad Węgorapą” będzie tętnił życiem różnych zakładów rękodzielniczych, a Jarmark będzie jeszcze wspanialszy.

Jak to w Kazimierzu było

W tym roku między 27 a 29 czerwca odbył się XXXVII Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych nad Wisłą, na który wyjechali laureaci XXV Międzynarodowego Jarmarku Folkloru

Pierwszym etapem naszej wyprawy były Straduny – tutaj z muzealnego busa przesiadliśmy się do autobusu. Dalej ruszyliśmy z zespołem „Stradunianki” oraz Karoliną Łapińską – cymbalistką ze Stradun i ich opiekunami zabierając po drodze śpiewaczkę – Mariannę Przybyszewską i cymbalistę – Krystiana Szawryckiego z Nowej Wsi Elckiej oraz zespół dziecięcy „Jarka” z Kowal Oleckich. Wieczorem dotarliśmy do celu naszej podróży.

Kolejny dzień – piątek – rozpoczął się zgrupowaniem opiekunów, na którym podano kolejność wystąpień na przesłuchaniach konkursowych. Potem przenieśliśmy się do „Arkadii” – tutaj odbyła się konferencja poświęcona folklorowi muzycznemu pogranicza ze szczególnym uwzględnieniem Lubelszczyzny.

W południe barwny korowód ubranych w stroje ludowe uczestników wyruszył spod kazimierskiego domu kultury, by zakończyć przemarsz pod sceną na tzw. Dużym Rynku. Nastąpiły powitania i przemówienia otwierające festiwal, po których rozpoczęła się część konkursowa. Wieczorem nieco dalej – w kazimierskim domu kultury odbył się wieczór poezji ludowej pt. „Wrzecziono czasu”, któremu akompaniował na cymbalach wileńskich Arkadiusz Krawiel z Węgorzewa. Pracowity dzień uwieńczyło zorganizowane w ruinach zamku ognisko. W świetle płomieni ognia, przy wtórze kapel ludowych bawili się wszyscy uczestnicy Festiwalu. Odnawiano stare znajomości i nawiązywano nowe kontakty.

W sobotni poranek na kazimierskim rynku rozpoczęły się towarzyszące od 36 lat Festiwalowi targi sztuki ludowej, na które zjeżdżają się twórcy (członkowie Stowarzyszenia Twórców Ludowych) z całego kraju. Tutaj mogliśmy podziwiać gwizdki z Zakopanego obok zabawek ludowych z Suchawy, ptaszków z Suchoj Beskidzkiej, obrazów malowanych na szkle z Olsztyna i słynnych koronek z Koniakowa. Radosnemu gwarowi kupujących i sprzedających towarzyszył ciąg dalszy przesłuchań konkursowych. Po dniu pełnym wrażeń na uczestnik ów czekała niespodzianka – zabawa ludowa. Na scenie prezentowały się kapele, które parę godzin wcześniej wśród pełnych napięcia emocji koncertowały na przesłuchaniach konkursowych.

Najważniejszym dniem dla uczestników Festiwalu była niedziela. Tego dnia miano ogłosić wyniki przesłuchań konkursowych. Barwny ko-

rowód kapel i śpiewaków wyruszył spod kościoła ku rynkowi, by następnie przejść wokół straganów i zejść pod scenę. Tam Józef Broda i Stanisław Jaskuła odczytali protokół jury tegorocznego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych. Spośród 22 kapel, 30 zespołów śpiewaczych, 13 instrumentalistów, 21 solistów śpiewaków i 24 grup wykonawczych w konkursie „Duży – Mały” przedstawiciele województwa warmińsko – mazurskiego zdobyli :

- w kategorii solistów instrumentalistów – wyróżnienie Krystian Szawrycki z Nowej Wsi Elckiej,
- w kategorii solistów śpiewaków – III nagrodę zdobyła Krystyna Downarowicz z Węgorzewa
- w konkursie „Duży – Mały” nagrody zdobyli uczennica Karolina Łapińska ze Stradun, uczeń Arkadiusz Krawiel z Węgorzewa oraz Zespół Śpiewaczy „Jarka” z Kowal Oleckich.

Najważniejszą nagrodę – Basztę otrzymali w kategorii solistów instrumentalistów – skrzypek Tadeusz Zygałdo z Goniwilka Starego w woj. mazowieckim, a w kategorii solistów śpiewaków – Stanisław Fijałkowski z Chrzanowa w woj. lubelskim

W tym roku, na XXVI Międzynarodowym Jarmarku Folkloru 2-3 sierpnia w Węgorzewie zespoły folklorystyczne, śpiewacy i muzykanci znowu będą ubiegać się o prawo reprezentowania województwa warmińsko – mazurskiego w przyszłym roku na Festiwalu w Kazimierzu.

Weronika Markiewicz i Emilia Zwoźniak

Arkadiusz Krawiel podczas ubiegłorocznego Jarmarku Folkloru. Fot. Jan Racis

Lista uczestników

W XXVI Międzynarodowym Jarmarku Folkloru owoce swoje kunsztu prezentować będą:

Rękodzielnicy

- ♦ **Danuta Adamska** (Myszyniec) – ozdoby wnętrza (pająki), pieczywo, piwo
- ♦ **Józef Aleksandrowicz** (Suchawa) – plecionkarstwo
- ♦ **Armen Aleksanjan** (Giżycko) – malarstwo, rzeźba
- ♦ **Anna Alekso** (Nowinniki) – tkactwo
- ♦ **Oksana Andruszczenko** (Lwów – Ukraina) – malarstwo na szkle
- ♦ **Romuald Arciuch** (Skierniewice) – malarstwo
- ♦ **P. Astachow** (Czerniachowski – Rosja) – rzeźba w drewnie
- ♦ **Anna Bałdyga** (Mazuchówka) – tkactwo, kwiaty z bibuły, palmy
- ♦ **Irena Baranowska** (Tuchola) – haft kaszubski
- ♦ **Małgorzata Barnat** (Toruń) – haft kurpiowski
- ♦ **Magdalena i Dariusz Biedrzyccy** (Węgorzewo) – ceramika
- ♦ **Zofia Bielecka** (Szczytno) – haft kujawski
- ♦ **Aleksander Bieżko** (Grodno – Białoruś) – wyroby z drewna
- ♦ **Bitowska Alina** (Kowale Oleckie) – haft
- ♦ **Eugeniusz Bludow** (Grodno – Białoruś) – wyroby ze słomy
- ♦ **Janina i Jan Borejko** (Pieczarki) – malarstwo
- ♦ **Henryk Borowski** (Sejny) – kowalstwo
- ♦ **Cecylia Buczyńska-Buza** (Gołdap) – malarstwo
- ♦ **Waleria, Mikołaj, Małgorzata i Sławomir Buńkowska** (Baranowo) – malarstwo, rzeźba, koronka
- ♦ **Nanuli Burduli-Taliashvili** (Warszawa / Tbilisi) – malarstwo
- ♦ **Janina Butkiewicz** (Lidzbark Warmiński) – koronka
- ♦ **Zdzisław i Laura Bziukiewiczowie** (Wach) – obróbka bursztynu, koronka
- ♦ **Sławomir Chomiczewski** (Lipsk) – wyroby z drewna
- ♦ **Krzysztof i Urszula Chorutowie** (Sokolów Podlaski) – wyroby z drewna
- ♦ **Elżbieta Czapkowska** (Wilno – Litwa) – patchworki, batik
- ♦ **Margaryta Czekolis** (Wilno – Litwa) – ceramika
- ♦ **Jolanta Czemierys** (Wydminy) – koronka
- ♦ **Lech i Elżbieta Dąbrowski** (Toruń) – rzeźba
- ♦ **Stanisław Deptuła** (Szczytno) – rzeźba
- ♦ **Irina Diemidowa** (Czerniachowski – Rosja)
- ♦ **Zofia Dobosz** (Lidzbark Warmiński) – haft, koronka, pieczywo
- ♦ **Lubomił Dombek** (Siemionki) – zielarstwo
- ♦ **Teresa Doreńska** (Bredynki) – haft, koronka
- ♦ **Janusz Drapała** (Lubicz) – rzeźba
- ♦ **Leszek Grzegorz Drozd** (Węgorzewo) – malarstwo
- ♦ **Jolanta Dudko** (Kętrzyn) – malarstwo na szkle
- ♦ **Krystyna Durtan** (Giżycko) – malarstwo na szkle
- ♦ **Monika Ekiert-Jezusek** (Węgorzewo) – rysunek
- ♦ **Anna Fil** (Krzywińskie) – tkanina
- ♦ **Janina Filonowicz** (Ogonki) – pieczywo obrzędowe
- ♦ **Barbara Gajda** (Sołtmany) – koronka szydełkowa
- ♦ **Mieczysław Gajlewski** (Radzieje) – wyroby z wikliny
- ♦ **Andrzej Galinski** (Miłki) – rzeźba
- ♦ **Maria Garniewska** (Kowale Oleckie) – haft
- ♦ **Weronika Geniusz** (Grodno)
- ♦ **Ada Germanavičiene** (Litwa) – wycinanki
- ♦ **Aneta Gleba** (Rozogi) – ozdoby wnętrza (stroiki)
- ♦ **Adam Głuszek** (Dąbrowice) – rzeźba
- ♦ **Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”** (Łyse) – pieczywo
- ♦ **Andrzej Graczyk** (Dobrska-Włościany) – rzeźba (ptaszki)
- ♦ **Elena Gradinarowa** (Kaliningrad – Rosja) – wyroby ze skóry i bursztynu
- ♦ **Barbara Gryko** (Ełk) – malarstwo
- ♦ **Marianna Grzeszczyk** (Wydmysy) – tkanina (chodniki)
- ♦ **Jadwiga i Longin Gwiazdowscy** (Sejny) – rzeźba (ptaszki)
- ♦ **Krystyna i Barbara Hadała** (Worgielity) – plastyka obrzędowa
- ♦ **Stanisława Harmuszkiewicz** (Barciany) – haft

- ◆ **Andrzej Horbik** (Białystok) – instrumenty muzyczne (bębny)
- ◆ **Oksana Iwatio** (Lwów – Ukraina) – ceramika
- ◆ **Danuta Izdebska** (Baranowo) – haft
- ◆ **Orest Jakubyszyn** (Lwów – Ukraina) – metaloplastyka
- ◆ **Ewa Janecka** (Ełk) – ceramika
- ◆ **Salomea i Tadeusz Jankowscy** (Toruń) – koronka frywolitkowa
- ◆ **Maria Jankowska** (Giżycko) – koronka, haft
- ◆ **Renata Jankowska** (Nowinniki) – tkaniny
- ◆ **Michał Jankowski** (Wilno – Litwa) – rzeźba
- ◆ **Galina Janubiszyn** (Rosja) – malarstwo na szkle
- ◆ **Jadwiga Jasińska** (Giżycko) – koronka
- ◆ **Antoni Jelski** (Klepacze) – bednarstwo
- ◆ **Maryna Jerenczyk** (Grodno – Białoruś) – wyroby ze słomy
- ◆ **Stanisława Jozajtis** (Pisz) – haft
- ◆ **Natalia Juriewa** (Czerniachowsk – Rosja) – koronka klockowa
- ◆ **Bogumiła Kanoza Jegorow** (Suwałki) – palmy
- ◆ **Jurij Kazancew** (Czerniachowsk – Rosja)
- ◆ **Maria Kazancewa** (Czerniachowsk – Rosja)
- ◆ **Tadeusz Kitkowski** (Olsztyn) – ceramika
- ◆ **Stanisław Kołodziej** (Wolica) – plecionkarstwo
- ◆ **Tadeusz Koniuszaniec** (Węgorzewo) – rzeźba
- ◆ **Małgorzata Kosiorek** (Kocierzew Południowy) – haft koralikowy
- ◆ **Wadim Koszelew** (Czerniachowsk – Rosja)
- ◆ **Olga Koszelewa** (Czerniachowsk – Rosja) –
- ◆ **Dominika Kowalonek** (Grodno – Białoruś) – palmy
- ◆ **Joanna Krawiel** (Węgorzewo) – pieczywo
- ◆ **Kystyna Krundite** (Kowno – Litwa) – tkaniny
- ◆ **Elżbieta Krupińska** (Olecko) – haft krzyżykowy i richelieau
- ◆ **Filomena Krupowicz** (Janów) – tkaniny
- ◆ **Irena Krupowicz** (Litwa) – plecionkarstwo
- ◆ **Wiesława i Ryszard Kucharzykowie** (Majdan Kozłowiecki) – wyroby ze słomy
- ◆ **Jan Kudrewicz** (Czarna Wieś Kościelna) – Czarna Białostocka – garncarstwo
- ◆ **Józef Kulawiak** (Odroważ Podh. Żary) – odlwienictwo
- ◆ **Danuta i Jan Kułakowie** (Hamulka) – pieczywo (sękacze)
- ◆ **Olga Kunicka** (Litwa) – plastyka obrzędowa (palmy)
- ◆ **Antoni Kurzyn** (Krzywe) – rzeźba
- ◆ **Adam Kuźma** (Bystry) – ceramika
- ◆ **Marianna Kuźnicka** (Grodno – Białoruś) – wyroby ze słomy
- ◆ **Jerzy Lech** (Staświny) – wyroby z wikliny
- ◆ **Bronisława Lejman** (Frankowo) – koronka
- ◆ **Jurij Leńszyn** (Kaliningrad – Rosja) – wyroby ze szkła
- ◆ **Czesława Lewandowska** (Ostrołęka) – koronka, haft, ozdoby wnętrza (kwiaty)
- ◆ **Maria i Paweł Lewiccy** (Jankowo Dolne) – wyroby ze skóry
- ◆ **Filipska Lidia** (Węgorzewo) – koronka
- ◆ **Tatiana Łarionowa** (Grodno – Białoruś) – ozdoby wnętrza (kwiaty)
- ◆ **Genrietta Łopatina** (Czerniachowsk – Rosja) – haft
- ◆ **Renata Łuba** (Białystok) – malarstwo
- ◆ **Wiktor Mackan** (Grodno – Białoruś) – rzeźba
- ◆ **Jolanta i Maciej Magnuszewscy** (Skwierawy) – wyroby z drewna (dłubanki)
- ◆ **Ewa i Waldemar Majcher** (Olsztyn) – malarstwo na szkle
- ◆ **Ewa Mitowska** (Sterdyń) – plastyka obrzędowa
- ◆ **Mieczysław Modliszewski** (Barciany) – rzeźba
- ◆ **Mirosława Mohytycz** (Lwów – Ukraina) – wyroby ze słomy
- ◆ **Stanisław Mulicz** (Grodno – Białoruś) – wycinanki
- ◆ **Marian Murat** (Biskupiec) – rzeźba
- ◆ **Ryszard Myśliwiec** (Kolonia Kamienna Stara) – rzeźba
- ◆ **Alicja Olszewska** (Pierkunowo) – koronka
- ◆ **Jan Paczkowski** (Zegrze) – wyroby z drewna
- ◆ **Zofia Danuta Parda** (Pisz) – haft
- ◆ **Grażyna Pawelczyk** (Łyse) – rzeźba, pieczywo obrzędowe
- ◆ **Stanisław Pawłowski** (Reszel) – rzeźba
- ◆ **Mariusz Peczyński** (Poznań) – ceramika

- ◆ **Małgorzata Peplowska** (Ruchna) – tkanina, plastyka obrzędowa
- ◆ **Adam Piechowski** (Czarna Wieś Kościelna) – garncarstwo
- ◆ **Zbigniew Piechowski** (Czarna Wieś Kościelna) – garncarstwo
- ◆ **Aleksiej Pierwuchin** (Grodno – Białoruś) – wyroby ze skóry
- ◆ **Marianna Pietrzak** (Kocierzew Południowy) – haft
- ◆ **Kinga Pikulińska** (Pisz) – haft
- ◆ **Dariusz Pojawa** (Suwałki) – instrumenty muzyczne
- ◆ **Sławomir Potaś** (Dąbrówka) – wyroby z drewna
- ◆ **Andrzej Półtorak** (Pasym) – wyroby z wikliny
- ◆ **Teresa Pryzmont** (Wasilówka) – tkaniny, haft
- ◆ **PSS „Społem” Węgorzewo** – pieczywo
- ◆ **Julianna Puławska** (Pniewo) – haft, pisanki
- ◆ **Olga Pylnyk** (Lwów – Ukraina) – ceramika
- ◆ **Czesława Radzewicz** (Suwałki) – haft richelieu i płaski
- ◆ **Elżbieta Rafalska** (Lidzbark Warmiński) – koronka igielkowa
- ◆ **Rękodzieło Ludowe i Artystyczne** (Żarnowo) – tkanina
- ◆ **Włodimir Romaniw** (Lwów – Ukraina) – malarstwo
- ◆ **Stanisław Ropiak** (Myszyniec Stary) – plastyka obrzędowa
- ◆ **Irina Rupina** (Czerniachowsk – Rosja)
- ◆ **Helena i Tadeusz Siedleccy** (Brzozówka Strzelecka) – wyroby z drewna, haft
- ◆ **Żanna Sigurko** (Grodno – Białoruś) – makrama, koronka
- ◆ **Joanna Sinderewicz** (Monety) – wyroby z drewna (balie)
- ◆ **Andrzej Siniuk** (Kalskie Nowiny) – haft krzyżykowy
- ◆ **Irena Siudyt** (Mołtajny) – malarstwo
- ◆ **Marian Skambrolewicz** (Grodno – Białoruś) – instrumenty ludowe
- ◆ **Sabina Słabińska** (Stożne) – haft
- ◆ **Jan Smoktunowicz** (Hajnówka) – wyroby z drewna i ze słomy
- ◆ **Małgorzata Sobolewska** (Warszawa) – ceramika
- ◆ **Jadwiga Solińska** (Wąsosz Grajewski) – plastyka obrzędowa
- ◆ **Michaił Słodatienkow** (Czerniachowsk – Rosja) – malarstwo

- ◆ **Grażyna Sowulewska** (Olecko) – tkanina (makaty, patchwork, aplikacje)
- ◆ **Anna Staniszevska** (Łowicz) – plastyka obrzędowa, haft
- ◆ **Henryka Strzałkowska** (Grodno – Białoruś) – koronka szydełkowa
- ◆ **Danuta i Waldemar Styperkowie** (Ruda) – malarstwo na szkle, rzeźba
- ◆ **Sulowski Andrzej** (Klimki) – rzeźba
- ◆ **Mirosława i Stanisław Suscy** (Sztutowo) – rzeźba, haft kaszubski
- ◆ **Irena Szade** (Suwałki) – haft kaszubski
- ◆ **Janina Szczęsna** (Kowale Oleckie) – malarstwo
- ◆ **Eugeniusz Świątkowski** (Leszno) – plecionkarstwo
- ◆ **Anna i Jerzy Tarasiewiczowie** (Hajnówka) – wyroby z drewna
- ◆ **Irena Tarasiewicz** (Kowale Oleckie) – malarstwo
- ◆ **Michaił i Galina Truszczykowie** (Kosiw – Rosja) – ceramika
- ◆ **Janina Wadowska** (Annobór) – wyroby ze słomy
- ◆ **Gertruda Waszkiewicz** (Kuplisk) – tkanina
- ◆ **Jurij Werbowski** (Lwów – Ukraina) – malarstwo
- ◆ **Grażyna Wesołowska** (Kowale Oleckie) – haft
- ◆ **Jurij Wierbowski** (Rosja) – malarstwo
- ◆ **Elena Wierija** (Czerniachowsk – Rosja) – dymkowskaja zabawka
- ◆ **Janina Wierzbicka** (Srokowo) – haft, wycinanki
- ◆ **Sylwia Włodarczyk** (Słupy) – pieczywo (pierniki), wyroby z wosku
- ◆ **Maria i Jan Wrublewscy** (Hajnówka) – wyroby z drewna
- ◆ **Barbara i Wiesław Zawistowscy** (Olsztyn) – ceramika
- ◆ **Marianna Zdunko** (Giżycko) – haft, koronka, malarstwo
- ◆ **Emmanuel Zuu Dahngbay** (Liberia) – rękodzieło
- ◆ **Marek Żak** (Kielce) – rzeźba

Zespoły i soliści

- ◆ **Zespół „Absolwent”**
Budry (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Maria Melnyczok

Zespół powstał w 1997 r. z okazji obchodów 50-lecia Szkoły Podstawowej w Więckach. Uczestniczył w przeglądach kolędniczych oraz Jarmar-

kach Folkloru. W swym repertuarze ma piosenki biesiadne, ludowe polskie i ukraińskie.

♦ **Zespół śpiewaczy „Alinki”**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Zespół powstał w 2001 r., działa pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej. Panie wykonają stare piosenki wileńskie.

♦ **Zespół „Basibabki”**

Barciany (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Barbara Sulowska

Zespół powstał w 2001 r. Bierze udział w przeglądach, festynach i imprezach okolicznościowych na terenie Warmii i Mazur. W repertuarze ma piosenki nawiązujące do folkloru polskiego cygańskiego, ukraińskiego.

♦ **Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Bazuny” im. A.Tomczakowskiego**

Żukowo (woj. pomorskie)

Kierownik zespołu: Robert Regliński

Zespół powstał w 1971 r. Nazwa zespołu wywodzi się od drewnianej trąby pasterskiej zwanej na Kaszubach bazuną. Prezentuje folklor związany z życiem i pracą Kaszubów. Zespół współpracował z Katarzyną Gärtner przy realizacji „Śpiewnika Kaszubskiego”, jest wielokrotnym laureatem różnego rodzaju przeglądów, zdobył m. in. nagrodę Departamentu Edukacji i Animacji Kultury Ministerstwa Kultury i Sztuki w Złocińcu. Z zespołem współpracuje choreograf Jan Właśniewski oraz konsultant muzyczny Witold Treder.

♦ **Kinga Bobryk – solistka cymbalistka**

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Solistka gra na cymbałach wileńskich od 1999 r. pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury. Występowała w Węgorzewie, Wydminach i Pisanicy. W bieżącym roku na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą zdobyła wspólnie z mistrzem Waclawem Kułakowskim I miejsce w kategorii „Duży-Mały”.

♦ **Jan Czamara – solista gawędziarz**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

♦ **„Dybzaki” – zespół taneczno-śpiewaczy z kapelą**

Gierzwałd (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Józef Podolak

Zespół działa przy Gminnym Ośrodku Kultury w Gierzwałdzie od 1994 r. Zespół występował na licznych imprezach folklorystycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Uczestniczył również w „Miodobranium” w Kadzidle na Kurpiach i w Wojewódzkich Przeglądach

Zespołów Ludowych i Kapel Śpiewaczych w Jezioranach, gdzie zdobył dwa razy wyróżnienie i III miejsce. Na repertuar zespołu składają się głównie tańce i pieśni Warmii i Mazur.

♦ **Zespół śpiewaczo-muzyczny „Echo”**

Gołdap (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Romuald Buza

Zespół działa od 1994 r. przy Domu Kultury w Gołdapi. Po reorganizacji w nowym składzie i ze zmienionym programem i stylem wykonania działa od lipca 1999 r. Co roku bierze udział w Jarmarku Folkloru. Uczestniczył w Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Śpiewaczo-Muzycznych „Litwa 2001” oraz w Przeglądzie Zespołów w Elckim Centrum Kultury.

♦ **Zespół „Issa”**

Kiejdany (Litwa)

Kierownik zespołu: Irena Duchowska

Zespół powstał w 1998 r. Pracuje pod patronatem Stowarzyszenia Polaków Kiejdan. Występował na Festiwalach Kultury Polskiej w Wilnie, Niemenczynie, Kiejdanach oraz na węgorzewskim Jarmarku Folkloru.

♦ **Zespół śpiewaczy „Jarka”**

Kowale Oleckie (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Zofia Domin

Zespół powstał w 2001 r. Dziewczęta z „Jarki” uczą się dawnych pieśni i obrzędów od starszych koleżanek z zespołu „Przaśniczki”. Zespół jest laureatem III nagrody na XXXVII Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

♦ **Zespół śpiewaczy „Jarzębina”**

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Krzysztof Łapiński

Zespół istnieje od 1988 r., działa pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury. W swoim repertuarze prezentuje folklor regionu warmińsko – mazurskiego, w tym gwarowe pieśni mazurskie i widowiska obrzędowe. W 1993 r. uczestniczył w festiwalu „Kwiaty polskie” w Niemenczynie na Litwie. W węgorzewskich Jarmarkach Folkloru zespół bierze udział od momentu swojego powstania. W 2001 r. uczestniczył w Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym.

♦ **Kapela Rodzinna Racisów**

Jasionowo (woj. podlaskie)

Kierownik zespołu: Franciszek Racis

Kapela istnieje od 1995 r., w jej skład wchodzi: dwoje skrzypiec, harmonia i bębenek. Kapela zdobyła I nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym Nad Wisłą w kategorii „Duży-Mały”. W

2002 r. kapela została uhonorowana Złotym Jelonkiem na Jarmarku Folkloru w Węgorzewie.

♦ **Kapela Wileńska**

Sulimy (woj. warmińsko-mazurskie)

Powstała w 1982 r., jest popularyzatorem folkloru wileńskiego. W skład zespołu wchodził Józef Iwanowski - cymbały, Dymitr Podgórny - skrzypce i Mieczysław Kozak - harmonia. Po śmierci J. Iwanowskiego kapela koncertuje w dwuosobowym składzie. Zespół jest laureatem wielu nagród min. II nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 1992 r. oraz nagrody im. Oskara Kolberga w 1995 roku.

♦ **Halina Komosińska – solistka śpiewaczka**

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Urodziła się we wsi Rybaki na Białostocczyźnie. W młodości ze swoją babcią śpiewała na weselach i pogrzebach. Od 6 lat śpiewa w zespole „Zielona Dąbrowa”. Jako solistka na Jarmarku Folkloru wystąpiła po raz trzeci.

♦ **Arkadiusz Krawiel – solista cymbalista**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Cymbalista gra pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej. Jego pierwszym mistrzem był Andrzej Zajko, obecnie solista ćwiczy pod okiem Pawła Grupkajtisa. W 1998 r. zdobył II miejsce, a w 2000 r. i 2003 r. – nagrodę w kategorii „Duży-Mały” na Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Występował na Litwie, Ukrainie i w Rosji.

♦ **Zespół „Kresowe Zabawy”**

Lida (Białoruś)

Kierownik zespołu: Olga Łowkis

Zespół powstał w 1992 r. przy Oddziale Związku Polaków na Białorusi. W „Kresowych Zabawach” tańczy 18 osób, którym przygrywa 5-osobowa kapela. Repertuar zespołu obejmuje szeroki przekrój polskich tańców ludowych oraz współczesnych. Artyści występowali na licznych festiwalach w Polsce i Niemczech.

♦ **Kurpiowski Zespół Rodzinny Bałdygów**

Mazuchówka (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Stanisław Bałdyga

Zespół działa od 1992 r., pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Występuje na licznych imprezach folklorystycznych na terenie całego kraju. W 1999 r. zespół na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w kategorii „Duży-mały” zdobył III równorzędną nagrodę. W 2000 r. na Jarmarku Folkloru w Węgorzewie zespół uhonorowano nagrodą „Złotego Jelonka”.

♦ **Zespół „Lwowskie muzyki”**

Lwów (Ukraina)

Kierownik zespołu: Iwan Mazur

Zespół powstał 15 lat temu. Koncertował na wszystkich kontynentach. Zespół kultywuje tradycyjny folklor ukraiński. „Lwowskie muzyki” są laureatami wszystkich festiwali i przeglądów na Ukrainie. W swoim repertuarze mają ludowe piosenki ukraińskie, religijne i patriotyczne. W Polsce występują po raz pierwszy.

♦ **Karolina Łapińska – solistka cymbalistka**

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Solistka gra od 1989 r. na cymbałach wileńskich pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury i kierownictwem Waclawa Kułakowskiego. Występowała na wielu imprezach folklorystycznych m.in. w Węgorzewie, Wydminach, Wilkasach, Elku.

♦ **Zespół „Łastiwka”**

Wydminy (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Ewa Caryk

Zespół powstał w 2001 r. i pracuje pod patronatem Związku Ukraińców w Polsce Koła w Wydminach.

♦ **Zespół Folklorystyczny „Matczyna piosenka”**

Toniewiczze (Białoruś)

Kierownik zespołu: Teresa Adamowicz

Zespół powstał w lipcu 1991 r. Uczestniczył w festiwalach piosenki polskiej na Białorusi oraz Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie. Panie prezentują polskie piosenki ludowe śpiewane na terenach kresowych.

♦ **Ludowy Folklorystyczny Teatr „Matulina pieśńia”**

Żytomla (Białoruś)

Kierownik zespołu: Teresa Adamowicz

Zespół powstał w 1986 r. Występował na licznych imprezach na Białorusi. Brał udział w audycjach radiowych i telewizyjnych. W repertuarze zespół ma widowiska obrzędowe: „Wieczorki”, „Światyja wieczary na Kalady”, „Wialikidzień”, „Kupalle”.

♦ **Zespół „Ojczyzna”**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Ryszard Zabłotny

Zespół powstał w marcu tego roku, działa pod patronatem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

♦ **Chór „Oleckie Echo”**

Olecko (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Elwira Tuchlińska

Chór powstał w 1996 r. w Klubie Seniora przy Polskim Związku Emerytów i Rencistów. Zespół brał udział w wielu imprezach kulturalnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, m. in. w Jarmarku Folkloru w Węgorzewie oraz Wojewódzkim Przeglądzie Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Jezioranach. W repertuarze zespołu znajdują się piosenki z regionu Warmii, Mazur.

♦ **Zespół śpiewaczy „Orzyszanki”**

Orzysz (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Helena Mikucka

Zespół śpiewaczy powstał 1986 r., działa pod patronatem Domu Kultury w Orzyszu i kierownictwem Heleny Mikuckiej oraz instruktora Sławomira Przybylskiego. Zespół występuje w drobnoślacheckich i drobnomieszczańskich strojach z przełomu XIX i XX w., prezentując folklor z pogranicza Kurpi, Podlasia i Mazowsza. Śpiewa pieśni obrzędowe, weselne, miłosne. W 1994 r. zespół zdobył I, a w 1999 r. – II nagrodę na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. W 1997 r. zespół uzyskał członkostwo Stowarzyszenia Twórców Ludowych.

♦ **Zespół Folklorystyczny „Prząśniczki”**

Kowale Oleckie (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Zofia Domin

Zespół działa od 1974 r. pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Kowalach Oleckich. Odtwarza dawne pieśni i obrzędy suwalskie i mazurskie. Wielokrotnie uczestniczył w Jarmarkach Folkloru, Święcie Wiosny i Herodach organizowanych przez Muzeum Kultury Ludowej, gdzie zdobywał liczne nagrody i wyróżnienia. Jest laureatem I nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 1992 r. i II – w 2001 r. W 2002 r. uhonorowany Złotym Jelonkiem na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru.

♦ **Marianna Przybyszewska – solistka śpiewaczka**

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Śpiewa w zespole „Zielona Dąbrowa”, gra w teatrze obrzędowym. Zaśpiewa piosenki z okolic Grodzieńszczyzny.

♦ **Zespół „Reszelanie”**

Reszel (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Krystyna Kaczmarczyk

Zespół powstał w 1986 r. Prezentuje głównie pieśni Warmii i Mazur. W swoim dorobku ma również suity kurpiowską, lubelską, rzeszowską, krakowską oraz pieśni ukraińskie i niemieckie. Jest laureatem licznych przeglądów i festiwali.

♦ **Zespół „Rochus”**

Złote Góry (Czechy)

Zespół powstał w 1998 r., działa pod patronatem szkoły w Złoty Górach. Repertuar zespołu stanowią tańce i pieśni ludowe. Występował na Jarmarku Folkloru w 2001 roku, gdzie otrzymał Złotego Jelonka.

♦ **Zespół „Rodzinka”**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Ryszard Zabłotny

Zespół istnieje od maja 2001 r. i działa pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej. Wcześniej członkowie „Rodzinki” śpiewali pieśni religijne i świeckie na terenie ziemi węgorzewskiej oraz na Wileńszczyźnie. Zespół występował na Jarmarku Folkloru w 2001 r. oraz Herodach 2002.

♦ **Zespół śpiewaczy „Rominczanie”**

Dubeninki (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Bożena Buza

Zespół działa od 1985 roku pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Dubeninkach. Prezentuje piosenki z pogranicza polsko-litewskiego. Wieloletni uczestnik Jarmarku Folkloru, laureat I nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 2002 i 2003 roku.

♦ **Zespół „Rudomianka”**

Rudomino (Litwa)

Kierownik zespołu: Alicja Iwińska

Zespół istnieje od 1989 r. Dał ponad 250 koncertów na Wileńszczyźnie, Kowieńszczyźnie, Białorusi i w Polsce. Jest laureatem Ogólnopolskiego Przeglądu Zespołów Ludowych w Kielcach. Na tegorocznym Jarmarku przedstawi wesele wiejskie.

♦ **Józef Sinderewicz – śpiewak solista**

Monety (woj. warmińsko-mazurskie)

Śpiewa piosenki z pogranicza polsko-litewskiego zapamiętane z dzieciństwa. Jest laureatem II nagrody w kategorii solistów na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą w 1998 r. i 2001 r. W 2002 r. uhonorowany Złotym Jelonkiem na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru.

♦ **Folklorystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Soliczanie”**

Soleczniki (Litwa)

Kierownik artystyczny: Renata Brasel, kierownik kapeli: Gienadij Afanasjef

Zespół istnieje od 1987 r. Swoj repertuar czerpie z okolic Wileńszczyzny oraz różnych regionów Polski. Program zespołu stanowią pieśni i przyspiewki polskie i wileńskie oraz tańce narodowe. Zespół koncertował na Litwie, Białorusi, w Rosji, Czechach, Niemczech i Polsce.

♦ **Spółeczna Orkiestra Dęta Miasta i Gminy Węgorzewo**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Krzysztof Bielaszka

Prezentuje utwory ogólnopolskie, niemieckie, ukraińskie. W latach 60-tych orkiestra zdobyła wyróżnienie w konkursie Społecznych Orkiestr Dętych woj. olsztyńskiego. Aktualnie liczy 18 osób i są to zarówno uczniowie (adeptci sztuki muzycznej), jak i starsi członkowie grający od momentu powstania orkiestry.

♦ **Zespół śpiewaczy „Straduniarki”**

Straduny (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Krzysztof Łapiński

Zespół istnieje od 1988 r., działa pod patronatem Straduńskiego Domu Kultury. Odtwarza dawne pieśni z okolic Rajgrodu. Członkowie zespołu występują w strojach północno – zachodniego Podlasia. W 1994 r. zespół otrzymał wyróżnienie na Jarmarku Folkloru w Węgorzewie, a w 1997 r. został wyróżniony na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

♦ **Zespół „Strumień”**

Krasław (Łotwa)

Kierownik zespołu: Romuald Ragnis

Zespół działał jako chór od 1988 r., w 1994 r. zmniejszając skład przekształcił się w zespół wokalnie-instrumentalny. Uczestniczył w Dniach Kultury Polskiej.

♦ **Iwona Szymanowska – solistka cymbalistka**

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Zacząła grać na cymbałach w wieku 10 lat. Grała w kapelach „Kułakowianki” i „Wilniuki”. W 1999 r. zajęła II miejsce na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w kat. „Mistrz-Uczeń”. W 2002 r. uhonorowana Złotym Jelonkiem na Międzynarodowym Jarmarku Folkloru.

♦ **Zespół „Szalone dziewczyny”**

Mažonai (Litwa)

Kierownik zespołu: Juzefa Bružiene

Zespół powstał trzy lata temu, występował we Francji, Niemczech, Włoszech, Polsce. Przedstawił pokaz mody połączony z tańcem. Stroje zaprojektowane przez J. Bružiene wykonane są z... plastiku i papieru do pakowania.

♦ **Kapela ludowa „Tratwa”**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Marek Olejniczak

Kapela powstała w kwietniu tego roku pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej. W jej skład wchodzi dwóch cymbalistów i bębniarz. Ich dotychczasowym największym sukcesem jest zajęcie II miejsca na Przeglądzie Kapel w Rydzewie.

♦ **Krystyna Warkowska-Downarowicz – solistka śpiewaczka**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Na co dzień występuje w zespole „Zaciszuki”, jako solistka wystąpiła po raz pierwszy na Jarmarku Folkloru w 2001 r. Laureatka III nagrody na XXXVII Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą. Wykonała stare pieśni z Wileńszczyzny.

♦ **Zespół „Warmianki”**

Miłakowo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Jerzy Mudry

Zespół działa od 1996 r. Zdobył nagrodę Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich. Jest laureatem Wojewódzkiego Przeglądu Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Jezioranach.

♦ **Kapela „Wilniuki”**

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik: Waclaw Kułakowski

Kapela powstała w 1999 r. przy Domu Kultury w Nowej Wsi Elckiej. Prezentuje tradycje rejonu wileńskiego. W 2000 r. „Wilniuki” zdobyli I miejsce w konkursie „Duży-Mały” na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

♦ **Zespół śpiewaczy „Zaciszuki”**

Węgorzewo (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Elżbieta Buczek

Zespół istnieje od 1996 r. i pracuje pod patronatem Muzeum Kultury Ludowej. Uczestniczył w Festiwalu Pieśni Polskiej „Kwiaty Polskie” w Niemczech na Litwie w 1999 r. i 2002 r. oraz w Wojewódzkim Przeglądzie Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Jezioranach gdzie zdobył wyróż-

nienie. Zespół kultywuje polski folklor Wileńszczyzny.

♦ **Zespół śpiewaczy „Zielona Dąbrowa”**

Nowa Wieś Elcka (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Marianna Przybyszewska

Zespół powstał w 1989 r. z okazji obchodów 550 - lecia lokacji wsi. Prezentuje folklor północnego Podlasia. Występował gościnnie na Wileńszczyźnie i Białorusi. Zespół wielokrotnie gościł na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, gdzie w 2000 r. zdobył II nagrodę.

♦ **Kapela „Znad Łyny”**

Lidzbark Warmiński (woj. warmińsko-mazurskie)

Kierownik zespołu: Henryk Kaczyński

Zespół istnieje 25 lat. Uhonorowany został nagrodą Ministra Kultury i Sztuki, jest laureatem I miejsca na Wojewódzkim Przeglądzie Kapel i Śpiewaków Ludowych w Mrągowie i Jezioranach.

Ab

Pod Jelonkiem

O Panie nasz
Na Księstwo pod Jelonkiem
Kawałek Ziemi dasz
Osadź artystów i śpiewaków
I od kultury co masz

O Panie nasz
Wróć co zmarniało
Z niewiedzy i głupoty
Skąpstwa władzy
Co kasy nie dało

O Panie nasz
Kapele pozbieramy
Będzie gwiazda
Kolędę Ci zaśpiewamy
Nie opuszczaj nas

O Panie nasz
Drożdże i cukier
Oraz rurkę mamy
Będzie ludowo i wesoło
Panie nie odmawiaj nam

Ireneusz Kownacki

Nagrody przyznane

6 maja 2003 r. rozstrzygnięto V edycję konkursu „Losy Nasze...”, organizowanego przez węgorskie Towarzystwo „Ojcowizna” oraz Muzeum Kultury Ludowej. Fachowe jury, w skład którego weszli: Wiesław Bolesław Łach, Barbara Grażewicz – Chłudzińska, Wiktor Knercer i Krystyna Jarosz zapoznało się z 49 pracami, które napłynęły z Polski, Białorusi, Litwy, Niemiec, Rosji i Kanady.

Nagrody i wyróżnienia postanowiono przyznać w następujących kategoriach:

- ♦ „młodzieżowej” – nagrody główne: Marta Drozd (Węgorzewa), Karolina Cielecka (Giżycko), Joanna Klębowska (Węgorzewa); wyróżnienia: Katarzyna Harasim (Giżycko), Anna Grabowska (Giżycko), Maciej Mełgwa (Pawłowo), Magdalena Foryś i Izabela Szweczyk (Ołownik), Katarzyna Legucka (Giżycko), Karolina Baniel (Giżycko), Ewa Moroszyk (Giżycko), Agnieszka Dębowska (Giżycko), Karolina Łopatecka (Giżycko).
- ♦ „wspomnienia” – nagrody główne: Kazimierz Panów (Chełm), Piotr Antoni Wiatrak (Węgorzewo), Anna Andrzejewska – Jurgiel (Szczecin); wyróżnienia: Władysława Kurseviciene – Orszewska (Dowgirdziszki – Litwa), Antonina Burawska (Kętrzyn), Anatolij Jakowlew (Witebsk – Białoruś).
- ♦ „dokumentacja dziejów rodziny” – nagrody główne: Jan Kubinowski (Goleniów), Wanda Śmiechowicz (Mississauga – Kanada); wyróżnienie: Czesław Dawcewicz (Ogonki).
- ♦ „historia miejscowości” – nagroda: Zdzisław Stankiewicz (Słupsk); wyróżnienia: Piotr Mażul (Węgorzewo), Helmut Kischkat (Celle – Niemcy), Bruno Saborowski (Oldenburg – Niemcy).
- ♦ „fotografie” – wyróżnienie: Urszula Wołodźko (Giżycko).
- ♦ „wspomnienia ze służby wojskowej” – nagrody: 1 Mazurska Brygada Artylerii im. gen. Józefa Bema (Węgorzewo), Tadeusz Bohatrowicz (Siedlce).

Zdaniem jury na szczególną uwagę zasługują praca Piotra Antoniego Wiatraka, która w sposób szczególnie ciekawy ukazuje bogactwo losów oraz praca Jana Kubinowskiego jako przykład interesującej prezentacji historii rodziny. Doceniono także pomoc merytoryczną nauczycielek – opiekunek młodych historyków: Ewy Pedrycz - Śląskiej, Anny Faj i Krystyny Woźniak. Pisemne podziękowania skierowano też do pułkownika Edwarda Pawlicy i majora Dariusza Godlewskiego, inicjatorów zbierania materiałów wojskowych.

Przed latami, przed wiekami

◆ 190 lat temu

19 sierpnia 1813 r. ogłoszono regulamin seminarium polskiego przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Królewcu. Wynika zeń, że seminarium kształciło „zdolnych osobników przez celowe ćwiczenia w języku polskim do obsadzenia nimi stanowisk kaznodziejskich i szkolnych w polskim okręgu Prus”.

◆ 600 lat temu

27 sierpnia 1403 r. wielki mistrz krzyżacki Konrad von Jungingen nadał na prawie chełmińskim majątek ziemski Rydzówkę o powierzchni 32 włók i 10 morgów Tomaszowi von der Wickerau.

◆ 50 lat temu

1 września 1953 r. otwarto Zasadniczą Szkołę Zawodową-Specjalną w Węgorzewie. Tego samego dnia zaczęło działać węgorzewskie Liceum Ogólnokształcące, dyrektorem mianowano Leonarda Woynarowskiego.

◆ 10 lat temu

23 września 1993 r. radni w formie uchwały wyrazili zgodę na rozpoczęcie budowy oczyszczalni ścieków w Węgorzewie.

◆ 130 lat temu

27 września 1873 r. urodził się w Starej Kaletce **Michał Lengowski** (+1967 r. w Olsztynie), poeta ludowy i działacz mazurski. Był wnikliwym obserwatorem stosunków społecznych, tworzył także utwory przepełnione ludowym humorem i satyrą. Za życia poety wydano tylko jeden autorski tomik „Śladami pieśni”. W 1967 r. Stowarzyszenie PAX ufundowało regionalną nagrodę jego imienia.

◆ 145 lat temu

27 września 1858 r. w Skomacku Wielkim niedaleko Ełku urodził się **Michał Kajka** (*1940 r.), najwybitniejszy poeta ludowy na Mazurach, działacz polski w Prusach Wschodnich.

◆ 15 lat temu

30 września 1988 r. jedyną reprezentantką województwa suwalskiego na olimpiadzie w Seulu, była kajakarka **Bożena Książek** z Węgorzewa; dotarła do finału w dwójkach na 500 m i zajęła IX lokatę.

◆ 20 lat temu

30 września 1983 r. w plebiscycie na matkę chrzestną statku „Ziemia suwalska”, ogłoszonym przez „Krajobrazy” zwyciężyła **Barbara Grawicz - Chłudzińska** z Węgorzewa.

◆ 265 lat temu

4 października 1738 r. w Królewcu zmarł **Maciej Ernest Boretius** (Borecki) (*1694 r. w Giżycku) r., lekarz i przyrodnik, uczeń i zięć Jerzego Andrzeja Helwinga.

◆ 180 lat temu

6 listopada 1823 r. w Kruklankach urodził się **Karol Sembrzycki** (+1886 r.), poeta i zbieracz pieśni mazurskich, bibliofil. Był nauczycielem pracował w Mieruniszkach i Olecku, założył bibliotekę Towarzystwa Czytelni Ludowych.

◆ 10 lat temu

19 listopada 1993 r. w Muzeum Kultury Ludowej odbył się pierwszy wykład z cyklu „Studium wiedzy o regionie” na temat „Pradziejów naszego regionu” z Mieczysławem Ratasiewiczem, pedagogiem, geografem, etnografem i krajoznawcą, mieszkającym w Gołdapi.

◆ 290 lat temu

22 listopada 1713 r. w ramach tzw. osadnictwa szkatułowego powstała wieś Żabinki koło Węgorzewa. W 1858 r. mieszkało tu 248 osób, w 1939 r. -193 osoby. Szkoła powstała w 1741 r. domagali się tego mieszkańcy, gdyż wysyłanie dzieci do najbliższej szkoły w Jakunówce było niebezpieczne z powodu grasujących w okolicy... niedźwiedzi. W 1938 r. nazwę urzędową Zabincken zamieniono na Hochsee.

◆ 110 lat temu

3 grudnia 1893 r. w Elblągu zmarł **Max Toeppen** (*1822 r. w Królewcu), pedagog, wybitny historyk Prus i etnograf niemiecki zajmujący się Mazurami. Był pierwszym gruntownym badaczem historiografii pruskiej. Prace jego cechuje duży obiektywizm. Toeppen utrzymywał kontakty z uczonymi polskimi m.in. z Wojciechem Kętrzyńskim.

◆ 10 lat temu

w grudniu 1993 r. w ogólnopolskim konkursie „Małe Ojczyzny – tradycja dla przyszłości”, ogłoszonym przez Akademię Małych Ojczyzn i Fundację Kultury główną nagrodę zdobył projekt „Węgorzewo - nasz dom” autorstwa Barbary Grązewicz - Chłudzińskiej.

◆ 50 lat temu

6 grudnia 1953 r. zmarł **Konstanty Ildefons Gałczyński**, poeta związany z Mazurami, który ostatnie lata życia spędzał przeważnie w leśniczówce Pranie nad jeziorem Nidzkim w powiecie piskim. Napisał tam m.in. „Kronikę olsztyńską”, „Niobe”, „Spotkanie z matką”, „Rozmowę liryczną”. Ministerstwo Kultury ogłosiło rok 2003 rokiem Gałczyńskiego.

♦ 80 lat temu

w 1923 r. we wsi Czernice w powiecie wileńsko – trockim urodził się **Wacław Kułakowski**, cymbałach, który zaczął naukę gry w wieku 14 lat, a już jako 16-latek zarabiał na życie jako członek kapeli. Jest kilkakrotnym laureatem Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą, w 2002 r. otrzymał nagrodę im. Oskara Kolberga. Jego wielką zasługą jest wykształcenie kilkunastu młodych cymbalistów i cymbalistek.

♦ 200 lat temu

18 grudnia 1803 r. w Weimarze zmarł **Johann Gottfried Herder** (*1744 r. w Morągu), pisarz, filozof, pastor, teoretyk literatury, tłumacz, poeta. Jego ojciec był nauczycielem i kościelnym polskiej gminy ewangelickiej. Jego wczesna twórczość posłużyła do stworzenia zasad romantycznego ruchu tzw. Sturm und Drang Periode (okresu burzy i naporu). Wyrażał swe sympatie i zrozumienie dla Słowian, zwłaszcza Polaków, oburzały go rozbiory Polski. Zdecydowanie obstawał przy polskim pochodzeniu Kopernika. Zapoczątkował zbieranie ludowych pieśni, odkrywając ich uroki. Jego grobowiec opatrzono sentencją ilustrującą wielką osobowość i indywidualność: „Światło, Miłość, Życie”.

kj

Modlitwa mazurska

Piękny odległy świat
Z lasem i wodą Twoją
Podobny diamentom
Rozsianym boską ręką
Niezliczone łagodnie miękkie
Wzgórza

Tu leży skarb bezcenny
Wypożyczone skrzydło stwórcy
Nietknięta piękność Natury
Gdzie człowieka życzliwość spotyka
Wędrowcom – otwarte drzwi
Zadowolenie i spokój
- Przywraca równowagę

Dzięki Ci za minione chwile
Kraino mazurska
Wspomnienie, utrwalone
Wiecznie
Znalezionym obrazom...

Elizabeth Zetzmann

z niemieckiego przełożył Piotr Antoni Wiatrak

Należy być i zobaczyć

W najbliższym Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie zaprasza na:

- ♦ Wystawę „Artystyczny Witebsk” – ze zbiorów Muzeum Sztuki Ludowej w Otrębusach (sierpień).
- ♦ Wystawę szkła artystycznego Jurija Leńszyna z Kaliningradu (sierpień).
- ♦ Wystawę prac II Międzynarodowego Pleneru Malarskiego (wrzesień)
- ♦ Wystawę historyczną z cyklu „Życiorysy niezwykle” – „Kurt Obitz – weterynarz, dziennikarz, działacz mazurski” (wrzesień).
- ♦ Spotkanie z historykiem Krystyna Jarosz na temat „Kurt Obitz (1907-1945) – weterynarz, dziennikarz, działacz mazurski – życie i praca” (25 września, godz. 17.00).
- ♦ XXXIII Doroczne Spotkanie Twórców, Muzykantów, Śpiewaków oraz ich Przyjaciół (27 września).
- ♦ XXXIII Doroczną Wystawę Sztuki Ludowej i Rzemiosła, na której będą prezentowane m. in. prace Stanisława Cierniaka (20 rocznica śmierci), Henryka Czepułkowskiego (90 rocznica urodzin). Prezentowane będą także pamiątki i materiały związane z „Kapelą Wileńską” z Sulim oraz zmarłymi przed 5 laty muzykantami Józefem Iwanowskim i Andrzejem Zajko (27 września – 2 listopada).
- ♦ Wystawę fotografii Krzysztofa Hejke „Tam gdzie lwowskie śpią orlęta” ze zbiorów Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (15 października – 30 listopada).
- ♦ Spotkanie poświęcone zagadnieniu „Życie codzienne w Węgorzewie do 1945 r. we wspomnieniach mieszkańców” (30 października, godz. 17.00).
- ♦ Spotkanie z regionalistą Mieczysławem Ratasiewiczem z Gołdapi. Temat to „Okruchy minionego wieku... – osobiste wspomnienia od lat 40. do końca XX wieku”. Promocja książki i spotkanie autorskie (20 listopada, godz. 17.00).
- ♦ Wystawę „Boże Narodzenie w sztuce ludowej” (6 grudnia 2003 r. – 31 styczeń 2004 r.).
- ♦ „Archeologiczny sezon wykopaliskowy 2003” – spotkanie z archeologiem Jerzym M. Łapo (18 grudnia, godz. 17.00).

Numer 3(10)/2003 „Pod Jelonkiem” do życia powołali: Anna Bielezo, Krystyna Jarosz, Jerzy Łapo, Weronika Markiewicz, Emilia Zwoźniak.